

Bräbo H. d. + 3 Nylinge

Sohn.

1	Lodstärp Skate	
2	Öster giärde är SandsJords utsedhe	6 3/4
3	Wäster giärde är samme Jordsmän utsedhe	6 3/4
4	1/2 hård och 1/2 Sanckualz Engh och Full	
5	meth bergs och skogs Höö	Lass 36
6	Sågh Quarnar 2 och en Hammar skogh och fiske befints här	

LANTMÄTARE JEAN DE ROGIERS KARTA ÖVER LOTORP

C:a 1650.

Inväntad 27. 10. 1650

- 2 Lodstärp Skate
- 3 Öster giärde är SandsJords utsedhe 6 3/4
- 4 Wäster giärde är samme Jordsmän utsedhe 6 3/4
- 5 1/2 hård och 1/2 Sanckualz Engh och Full meth bergs och skogs Höö Lass 36
- 6 Sågh Quarnar 2 och en Hammar skogh och fiske befints här

Scala ubarum

Bruket.

Utsikt från Anghammarne

Vy över Lotorps Bruk i början av 1900-talet. 1. Sågspånshus. 2. Handsmedja manufaktur. 3. Anghammarne. 4. Torvhus. 5. Smältmedja. 6. Vällugn. 7. Lilla Martinugnen. 8. Stora Martinugnen och gjuteri. 9. Brukskontoret. 10. Kolhuset. 11. Magasinet. 12. Herrgården. 13. Uthus till Rävlämmen. 14. Rävlämmen. 15. Fillerhem. 16. Skvallergången. 17. Uthus till Herrgården. 18. "Stockholm".

Fotokopia från Kemigraf Axel Johanssons originalglasplåt. 1888 var Lotorps Bruk den 5:e största Lancaschiresmedjan i landet startade 1877. N:o 1 var Degerfors, 2:a Ljusne, 3:e Bofors, 4:e Horndal, 5:e Lotorp; följde sedan ett 30-tal orter i fallande skala. 1881 tillkamm Martin och Gjuteri, Ny-året 1897-98 tillkamm Anghammarmedjan. (Meddelat av Viggo Jacobsson 7. Februari 1997.) D. 14. S. -97

LOTORPS BRUK från syd-sydväst, jämför sid.3 upp det ljusa vedpartiet i mitten. Fortfarande odlad mark mellan Bruket och Fröbergssidan. Finnes som Brefkort i Inge Magnussons vykortssamling skrivet till Slagtaren Herr A.Brander Edsbyn, utan frimärke men poststämplat 1902, skrivet med Japanska skrivtecken! Kopia i Lotorp kopiaask. Se även foto sidan 16b ned.

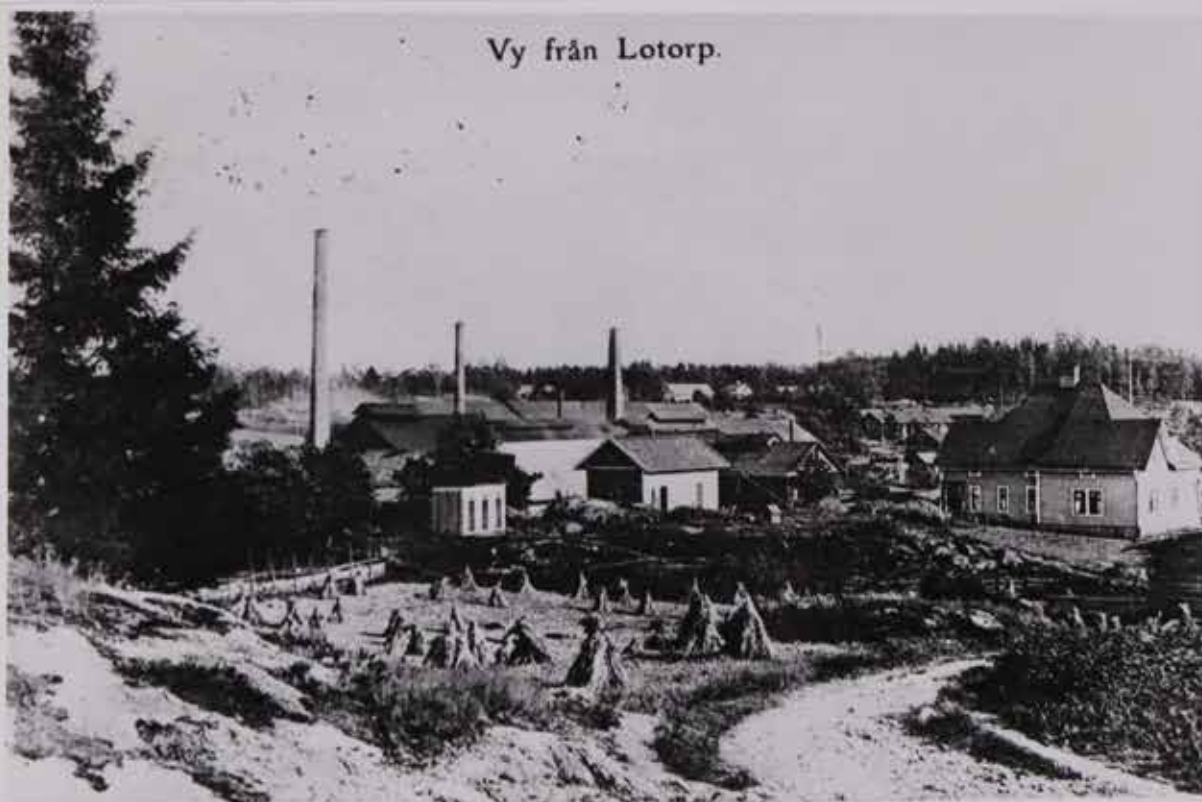

VY ÖVER LOTORPS BRUK VID 1920-TALET'S BÖRJAN (Jämför bilden ovan) De små husen främst till v. är DALHEM Axel Larsson ("Slaktar-Lasse") f.1883 son till "Rättar-Lasse" i Lotorps Gård henkommen från Amerika byggde 1916 Slakteri och Charkuteri-affär nedlades 1942. På höjden till v.är husen tillhörande Tallgläntan.

VY ÖVER LOTORPS BRUK sett från sydväst vid sekelskiftet 18-1900. Skorstenarna tillhör från v. Ånghammarmedjan byggd 1897, Smältsmedjan 1876 och Martinverket byggt 1880, utvidgats 1897 till 20x33 meter med 4 st 8-tonskranar; den största gjutgodspjäs som utgått här var stativet till en nitmaskin för Motala verkstad, som vägde 16,5 ton. Detta foto även utgivet som Brefkort med framsidan text: Lotorps Bruk Finspong. John Fröbergs Konstförlag, Finspong N:o 4780(oskrivet) I Inge Magnussons Vykortssamling, kopia i Lotorp kopiaask

Vy från Lotorp.

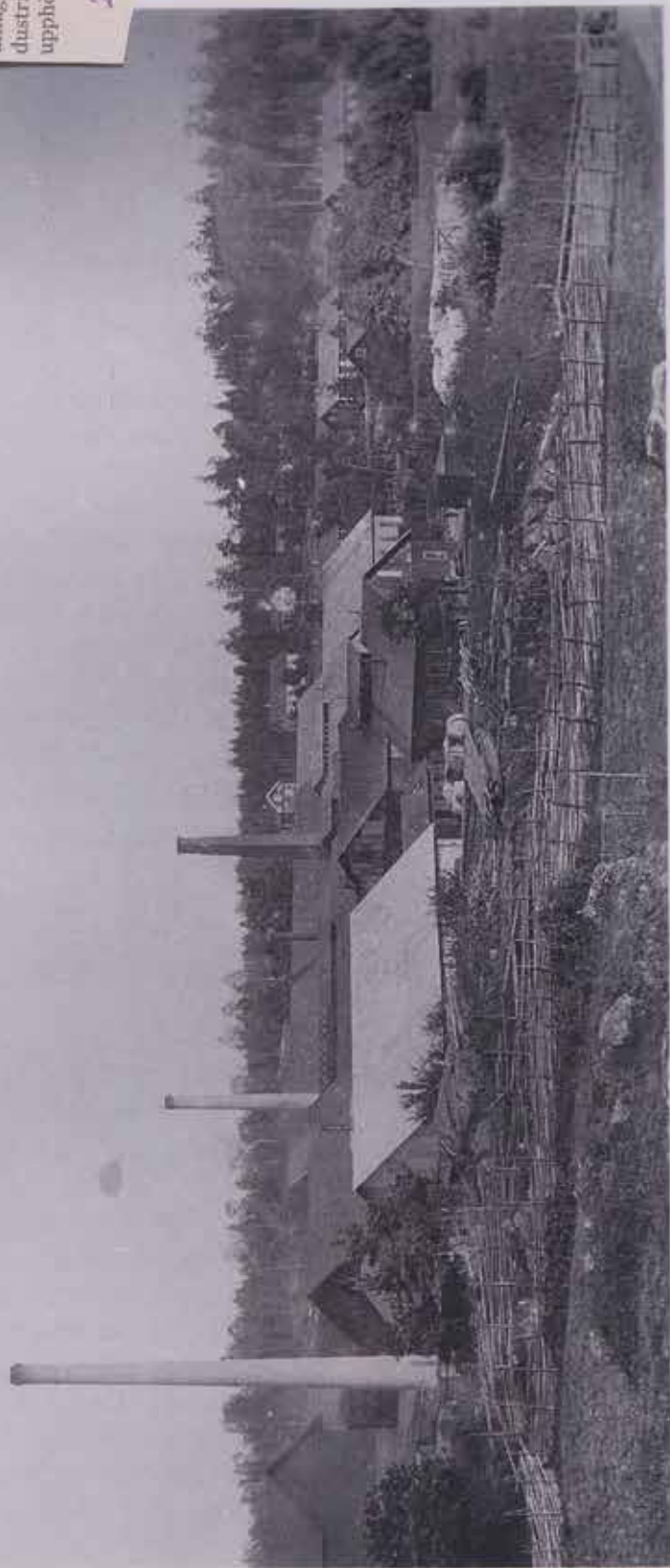

SAMMA VY NÅGRA ÅR SENARE, troligen 1908. Till höger ha Lotorps Hotell tillkommit byggt av John Fröberg 1903, fungerade som Hotell till 1968 då det blev bostadshus. I förgrunden ha körväg tillkommit; leder till "Kinnekulle" byggt 1907 och "Granliden" byggt 1908. Avfotograferat från vykort.

För 100 år sedan

Nedlagd stålgiutningsindustri. Från och med denna månads utgång kommer den 1880 af Finspångs styckebruk anlagda stålgiutningsindustrien vid Lotorp att upphöra.

25.5.05

SAMMA FOTO SOM sid.4 överst. Vid den fina gårdsgården går vägen upp till Villorna Kinnekulle och Granliden, och vägen där kallades "Vallgatan". Lotorps Bruk ombildades 1867 till Jernverk med Lancaskiresmide och Valsverk och två Martinugnar med Gjuteri för kanoner, härtill kom Martinverket för bl.a. yxor och plogbillar, yxtillverkningen flyttade till F-ng 1907. Nya Smält-smedjan anlagd av Karl Ekman med tillhörande kanal 1876, sista smältan på Julafons morgon 1915 av Smältsmeden Karl Alfred Stenkvist f.1851 i Ljung, hitkom Svennevad 1904. Martinverket arrenderades 1916 av Kolsva Bruk som lade ned det i Lotorp 1919 som det sista av Bruksverksamheten i Lotorp. (se även Bilaga sid.6) Fotokopia ur bok, Canonkopia 10.2.2022.

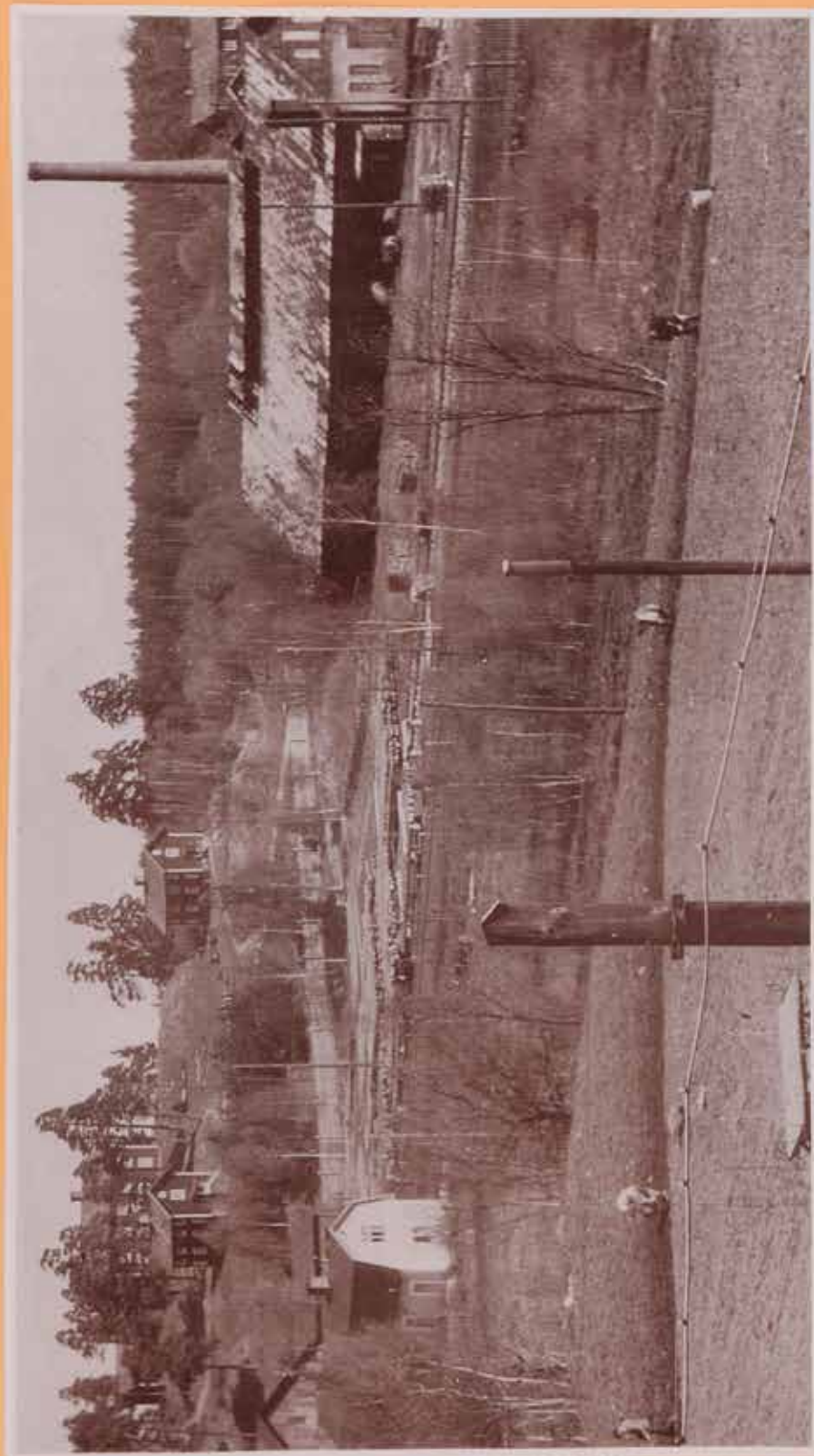

ORIGINALFOTOTS BAKSIDA SKRIVET: "Minne af John den 26 Mars 1891". Till höger det stora Kolhuset med köringång på gaveln, närmast Stålgjuteriet, Martinverket med sin fyrkantiga skorsten, till vänster Smältsmedjan. Canonkopia 10.2.-22 ur I.M:s.

↙ Lotorps Holall

Ånghammarsmedjans Sågspånsmagasin uppfördes till dess bränsleförsörjning efter 1897. Efter Brukets nedläggning användes lokalen för impregnering av timmer och slipers som gav svåra miljökonsekvenser i marken, som gjorde att Lotorps nya fotbollsplan lagd på gamla Bruksområdet icke fick användas för förgiftningsrisk, se även stora bilden sidan 4a. Kopia ur bok 10.2.2022.

VY ÖVER LOTORPS BRUK foto efter 1918 då "Slaktar-Lasses" villa Dalhem byggdes (till vänster) Tallgläntan uppe till vänster, stora Smältmedjan med sin skorsten, ovanför där till höger skymtar arbetarbostaden "Baracken". Till vänster impregneringshus med material ut på det öppna fältet, där är nu förlängningen av fotbollsplanen. I förgrunden sättes potatis!

Ny Canon 7.5.22

Det sista som var kvar av Brukets Smältsmedja nybyggt av Carl Ekman 1876 med tillhörande kanal. Var då en av Sveriges modärnaste Smältsmedjor. Sista tiden använt till Plåtslageri, Cykelverkstad och Tvättstuga. Revs 1953 och kanalen fylldes 1978 i samband med fotbollsplanens utbyggnad. Mannen är f.d.Valsare, Skomakare, Vaktmästare KARL WILHELM LINDVALL f.1871 i Linköping, hitkom från Ekeby 1897 som Skomakare i Karlsdal. Bor senare i Föreningshuset; hade kända söner Arild, Torild och Runo och dotter Elly Gi.Rehnberg (Se inledande sida, Eget foto med Daisy Hedvall)

KOLHUS beläget intill ån straxt norr om dammbron 15 x 110 meter, revs år 1929. Från Mats Johanssons fotoalbum, Canonkopia 27.3.2019.

Jäm för foto sid 51.

KOPIA PÅ BREFKORT skrivet 25.9.1903 till Fröken Matilda Ödmark Prestgatan 31 Norrköping. Herrgården med alla uthusbyggnader mitt för dammbron, långväggen utåt vägen på Magasinet utmärkt anslagstavla! OBS vändskiva och trallspår från Lotorpsbanan, fraktades troligen bränsle till Bruket. Canonkopia 16.6.2019.

FRÅN FRÅN SANDUDDEN avlastar torv vid Brukets uppforderingsbrygga för torv, kol och vällugnspinnar. Intill låg ett kolhus, se Foto sid.4b ned. Bryggan revs C:a 1930. Andra sidan än då öppet område med tvättbryggor, barn som intresserade tittat häråt. I bakgrunden vägen mot Regna och Knallens hus. Fotokopia ur Mats Johanssons fotosamling, Canonkopia 30.3.2019. Vid hitre kajkanten skymtar inloppet till den grävda kanal som gjordes till Brukets utbyggnad 1876, fylldes delvis igen vid nya fotbollsplanens tillkomst 1979.

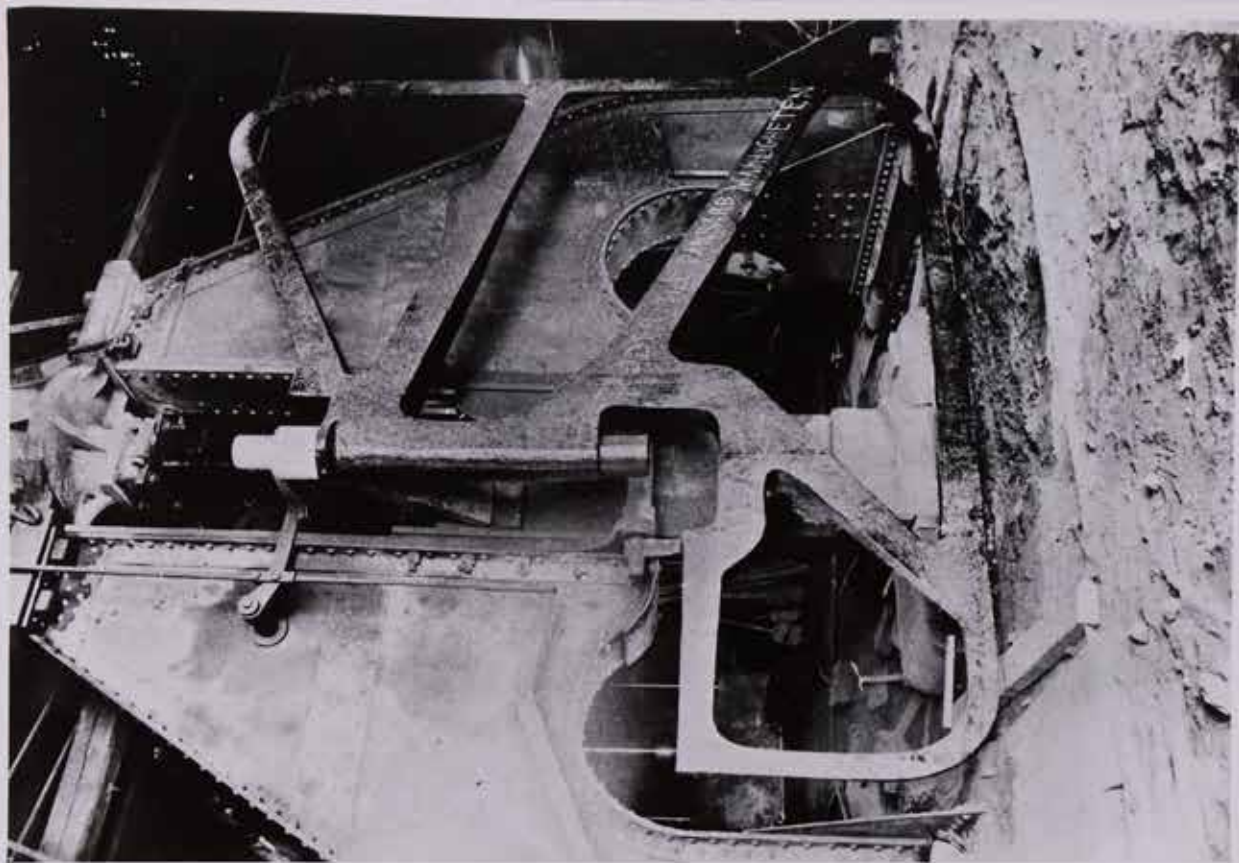

LOTORPS BRUK SETT FRÅN HÖJDEN OVANFÖR BADPLATSEN. Huset framför Martinverket till h.om skorsstenen är Smältsmedjan. Huset till v.Torv-och Pinnvedshus uppbbyggt 1905 av Byggmäst.Westergren i Lotorp. Skorsstenen revs i April 1952 som en av de sista resterna av Bruksbebyggelsen. Foto år 1922.

Brukskontoret till vänster.

INFAKTEN TILL LOTORPS BRUK med stora Martinugnen och Gjuteriet. Till vänster Brukskontoret byggt 1870. Efter Brukets nedläggning gjorde Fiskeby A.B. år 1918 om byggnaden till två bostadslägenheter, om Kontoret se vidare sidan 8.

LOTORPS ENGELSKA ANGHAMMARE -Brukets stolthet- Sades vara Europas största, när den var i arbete skakade hela Bruksområdet. Foto 1905. Se även vidstående bilaga. I arbete är ett roder till pansarbåten "Manligheten". Anghammaren hitkom 1897, effekt 10 ton. Nedmonterad 1919 och förd till Kolsva där den var i bruk till 1954.

STOLTA YRKESMÄN VID SITT FÄRDIGA ARBETE; Smidd Vevaxel av 150 m.m.rund stålstång avsedd till Blåsmaskin vid Boxholms Bruk, skulle böjas i tre olika faser bildande 120 graders vinkel. Foto år 1904. Från vänster: AUGUST JOHANSSON f.1870 i Ångstugan Bottorp, i Hagstugan 1872-1900, KARL SJÖSTRÖM f.1879 i Fallet I, KARL FREDRIK EKSTRAND f.1865 i Mölltorp, KARL ALMGREN f.1882 i Knista, Förman JOHAN VILHELM FORSLUND f.1868 i Kvistbro, hitkom från Sura 1898, utfl.till Motala 1905, KARL HULTMAN f.1876 i Kvistbro, kom som föregående från Sura 1898; blev Förman utfl.till Karlskoga 1913, DAVID PALM f.1877 i Wiberga, 1887-1900 i Gökbäcken, KARL PETTERSSON f.1870 i S:t Olai, EMANUEL PETTERSSON f.1879 i Lotorp, samt "Stålräckarn" CARL GUSTAF CARLSSON f.1858 i Ö.Vingåker. Husen i bakgrunden till v.Fallet I "Högby" samt till h. Fallet III "Grålus".

Bilaga till sidan 6 överst.

Östgöten Onsdag 18.11.1896:

Smedja med ny väldig Anghammare. En ny anghammare, betydligt större än någon förut vid Lotorp befintlig, är för dennas smedjas räkning beställd i England. Sjelfva hammarblocket är dock gjutet vid Lotorp och väger detta ensamt 6,000 kg.

Östgöten Onsdag 17.11.1897:

För Lotorps nya ånghammare är grunden redan i det närmaste färdig. Också hafva sedan af april inalles 14 stenarbetare varit sysselsatta med denna grundläggning. Kraften till hammaren skall tagas från två nya ångpannor, som för ändamålet blifvit inmurade i ett i sommar uppfördt hus. Ett annat dylikt, som man f.n.håller på att bygga skall inrymma bränslet för ånghammarens räkning. Själfva ånghammarhuset blir i förhållande till platsens öfriga fabriksbyggnader af betydande omfång.

Olycka vid stensättningen; se not x) P-pärm Stenarb.Bröderna Johansson.

Övrigt om Bruket

Ö.D. 22.8.1906:

Yxfabriken vid Lotorps bruk skall på nyåret flyttas till Finspong där den skall inrymmas i gamla verkstaden och manufakturmedjan som för ändamålet af Stens Bruks AB iordningsställas i tidsenligt skick.

Ö.D. Måndag 27.12.1915:

Smältmedjan vid Lotorps Bruk nedlagd. Brist på tackjern närmaste orsaken 45 arbetare utan arbete. Stens Bruk AB som av AB Finspongs Styckebruk arrenderar Lotorps Bruk, ämnar tills vidare låta arbetet fortgå vid Martinverket, manufaktur- och ånghammarsmedjorna därstädes. De tusentals läster kol som från Styckebrukets skogar norr om Lotorp årligen framforslats dit komma nu att på järnväg transporteras till Laxå Bruk.

Not: Nya Smältsmedjan (Stångjärnssmedjan) anlagd av Carl Ekman 1876 med tillhörande kanal. Smältsmeden Karl Alfred Stengvist f. 1851 i Ljung, kom till Lotorps Bruk från Svennevad 1904, gjorde sista smältan Julaftons morgon 1915.

NEDANFÖR DAMMBRON Foto 1910-tal. Till v. det stora kolhuset 18x100 meter 7 met. högt, revs 1941. Timmerrännan användes för flottning av timmer till sågen i Butbro, bortrevs efter branden i Butbrosågen 1920 av Bertil Österberg f. 1903, och det spåntade virket användes till uppbyggnad av Wimans snickerifabrik i "Bönhusbacken". OBS damen vid vattnet. Uppe på backen syns en del av Tallgläntan

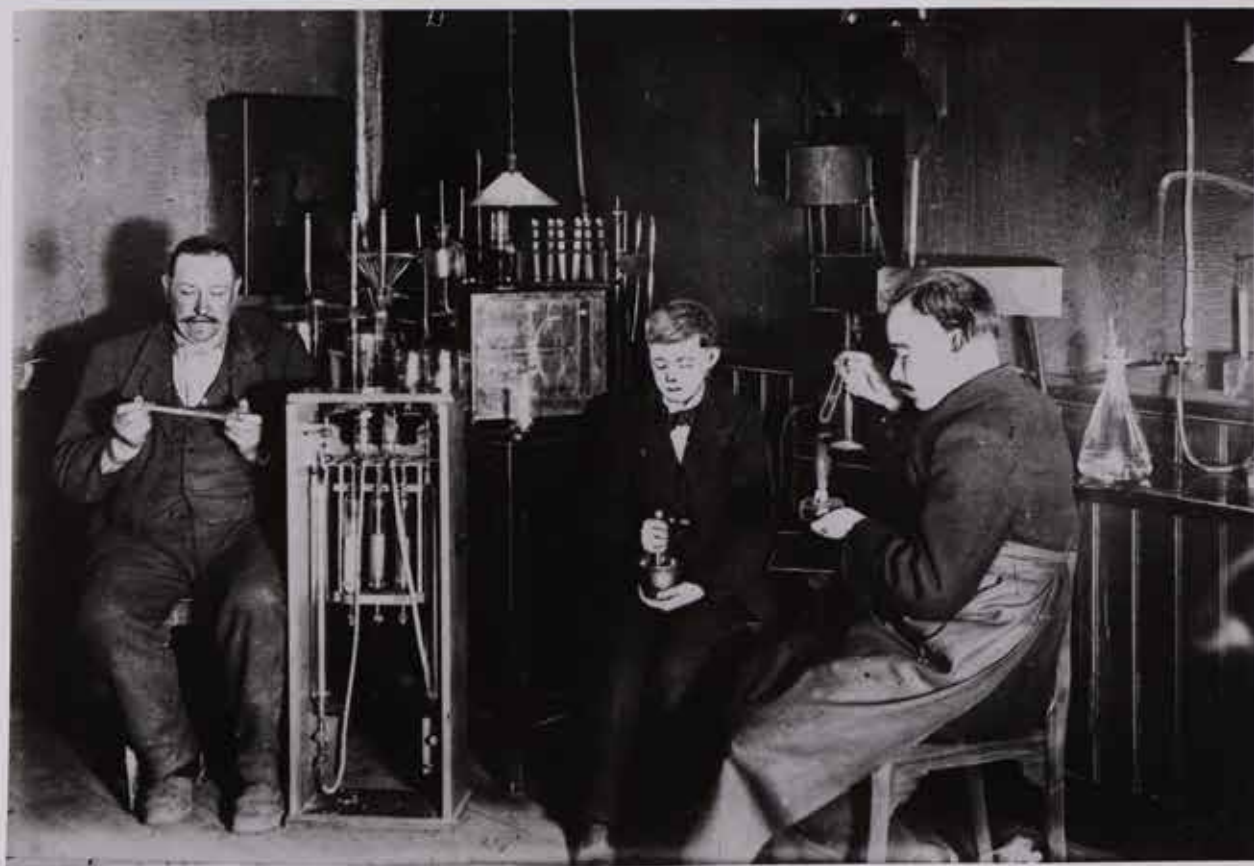

LOTÖRP ÅPART MED DAMMBRON.

NEDANFÖR DAMMBRON på 1930-talet. Hitom bron det stora Kolhuset, och på andra sidan torv- och Kolhus (se sid. 4b ned) Nedanför bron ålkistan som vårfloden förintade 1951. Vykort Förlag Sven Fröberg Lotorp. Canonkopia 23.7.2019.

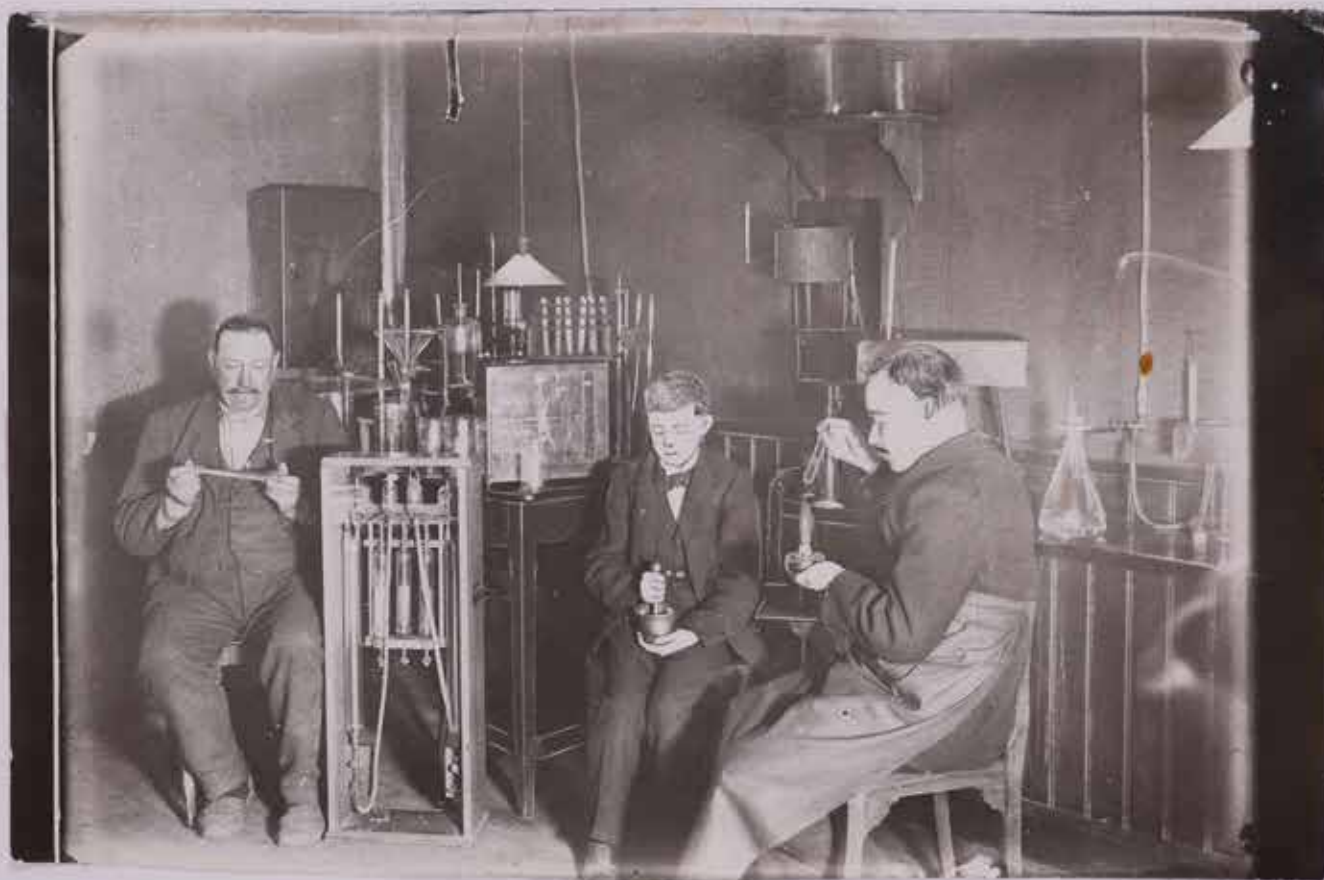

LOTORPS BRUKSKONTOR. 1/4-del av utrymmet upptogs av ett kemiskt-metallurgiskt laboratorium. Varit tills i början av 1900-talet även postlokal. Revs av Emil Andersson i april 1958, och då hittades ett 15-tal brev stämplade 1902 som aldrig avsänts. (Läge för BRUKSKONTORET se sida 5.)

Det enda veterligt bevarade foto av Finspongs Kemiskt-Metallurgiska laboratorium beläget i Lotorps Brukskontorsbyggnad. Till v.Gjuteriförman KARL AUGUST BERGSTRÖM f. 8.11.1847 i Finspong (Fadr.Masmäst.Gustaf B.)D.16.1.1909, i mitten en Elev samt Kemist HARALD BRUHN f.4.6.1878(ej i Risinge) Foto C:a 1905. Se i övrigt Axels Bilaga.

Axel Johanssons originalfoto med hans text var fäst vid fotot med tejp.
Man ser tydligt att pojken i mitten ansiktskonturer är förstärkta.
Foto och text var publicerat i pressen 31.5.1956.

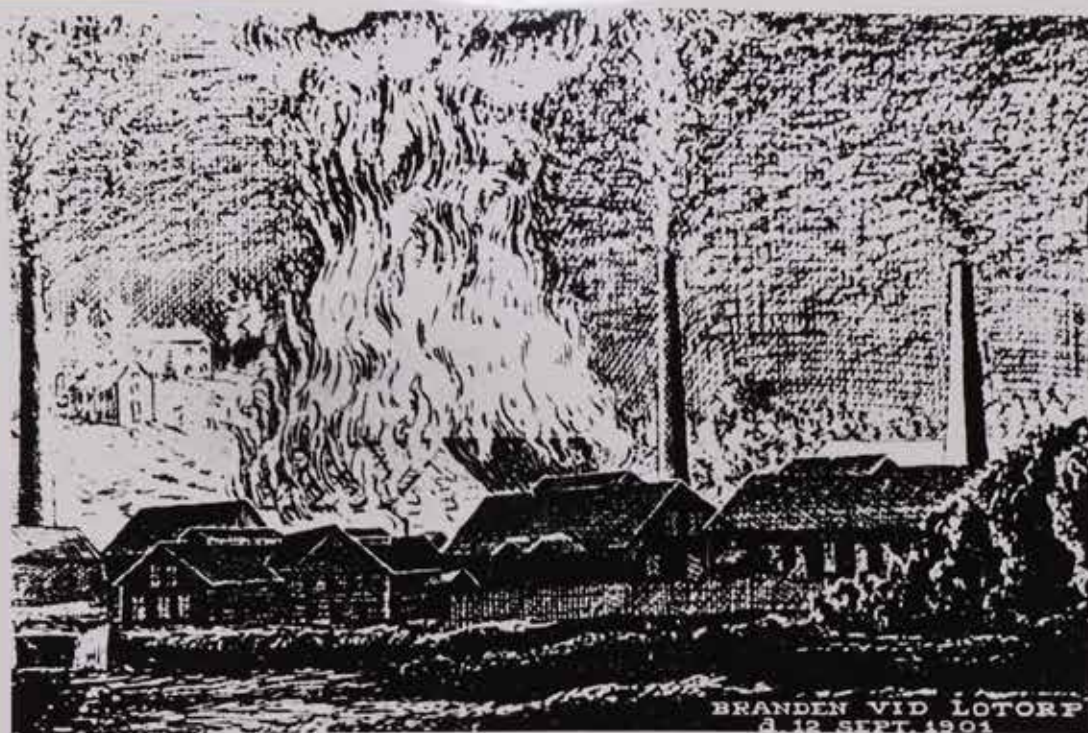
"Allt som var treusen framme och
sag sig kades på framfalleten efter
och här letande. Men så var jobbet
vårt denna tur. Det är den enda
beträffande beredade bilden av tröskens
kemiska metallurgiska laboratorien
för övrigt så har vi redan som
då var tillgripandes just på Lutherska

Bilden visar endast ett avsnitt av
laboratoriet dock, tillräckligt om
äskadliggöra att här jobbas på högsta
svenskt tekniskt.

Personeerna i bilden från vänster
Färdman Bergström som nyss
kom in från verken med ett bit
som skulle ges analys.
Fördelning i mitten är en labo-
ratoriechef, och mannen till höger
är Luthers Kemist H. Bråten
Bruhn.

Med detta är nu allt om brukets
fullständigt.

OBS. Kombinerade kontor & laboratorie
huset på själva brukets område. Syner på mitten
de totalerna, ligger mitten där.

Trägravyr utförd av gravör Mats Johansson, illustrerande branden i Lotorp 1901.

TORV- och PINNHUSBRANDEN vid Lotorps Bruk den 12:e Sept.1901.

TJÄRFABRIKEN vid LOTORP; explossionsbranden den 17.3.1874. Omkom Tjärfabriksarbetaren Carl August Brutius Lotorp samt Kopparslagare Bror Oskar Holm i Hultstugan.

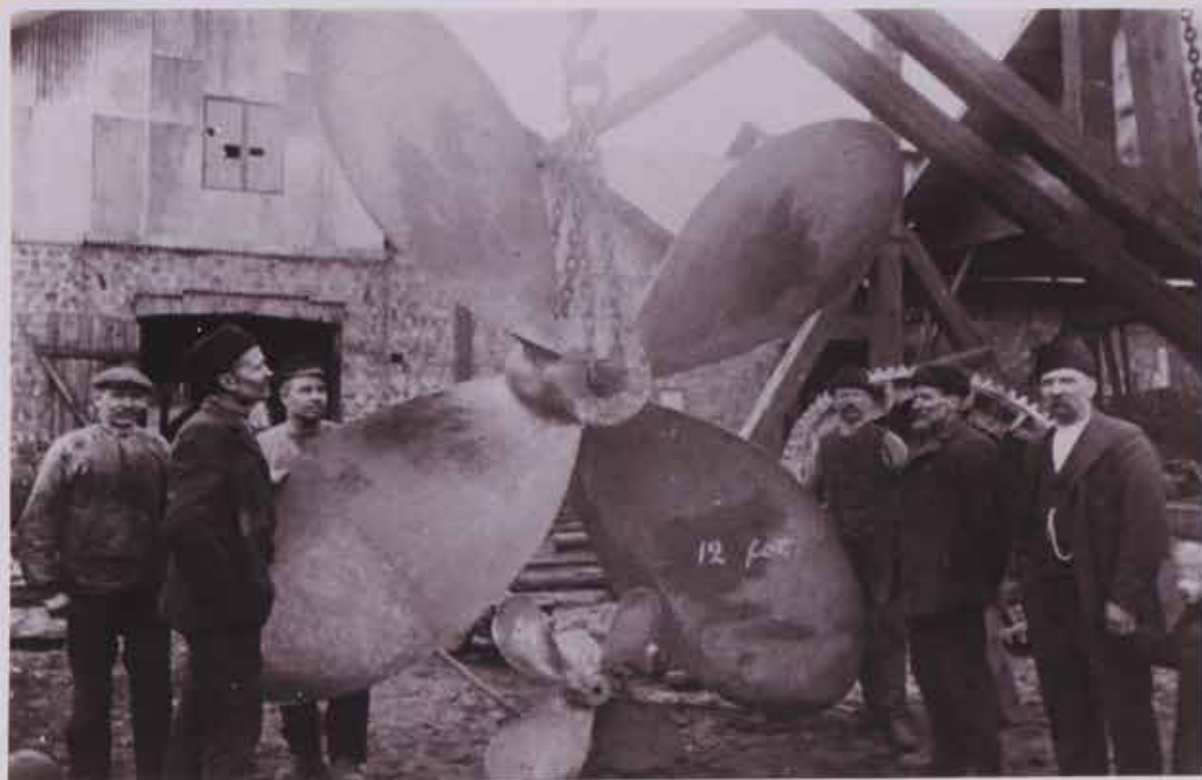
Interiör från Gjuteriet; från vänster Karl Axel Lundberg f.1876 i Kila (flyttade till Motala 1920) Måg hos Svärfadern Gjutmästaren Anders Fredrik Andersson f.18-46 i Norrköping år 1898 /i mitten/ samt Gjutaren Carl Rehn. Foto C:a 1910.

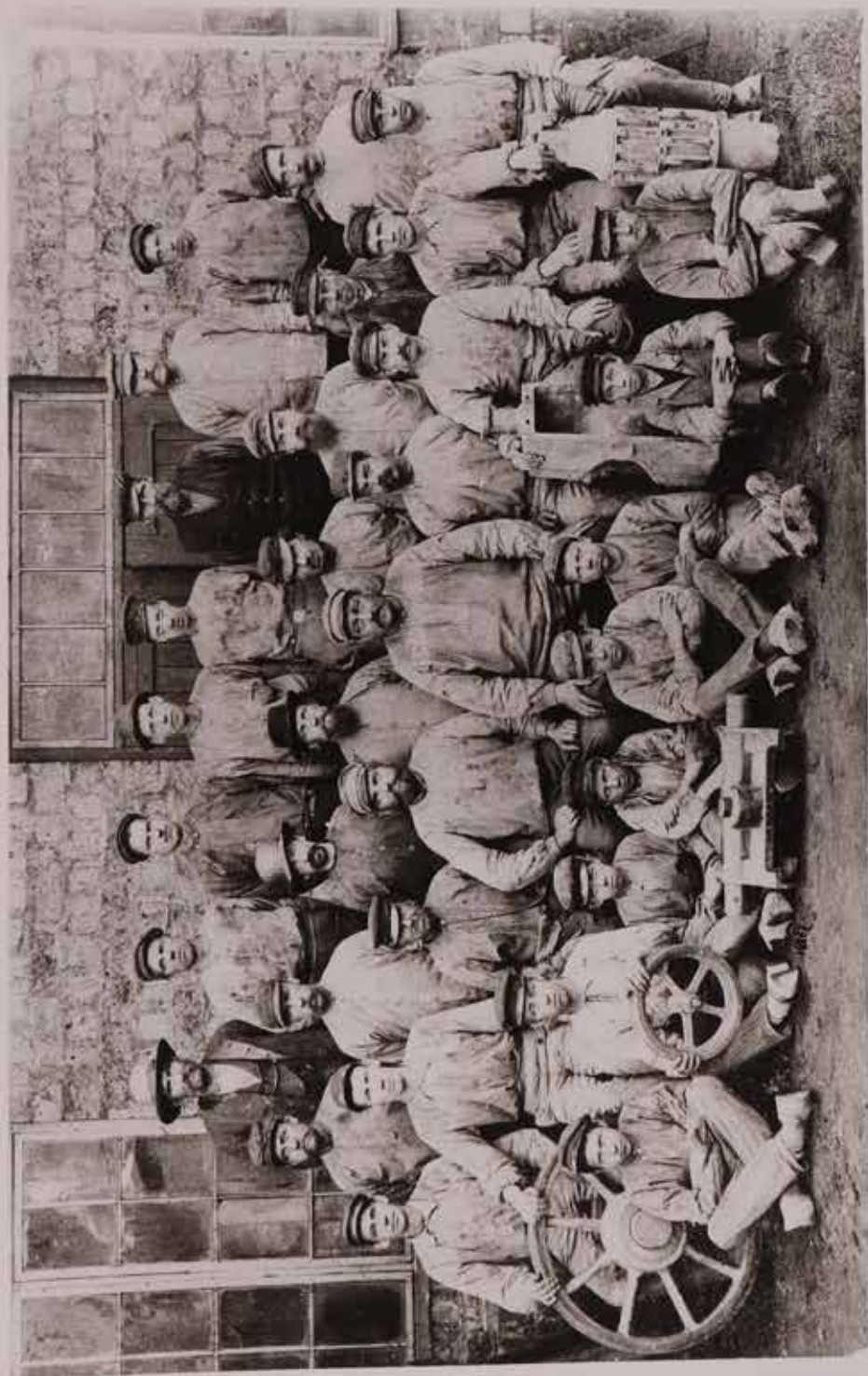
SMÄLTARMÄSTARE FRANS OSCAR BERGLING f.18.8.1850 (Föräldr. Mästersven Frans Johan Bergling och hu Carolina Christina Qvarfordt 26 i Lotorp) stod vid härden i Lotorp till år 1915 (65 år) Avled 1943, 93 år gammal. Foto C:a 1925. Även vid 13 uppg.

Maskindelar till pansarbåten "Manligheten" tillverkade vid Lotorps Bruk. Övre bild märkt: "axelbärare till Manligheten vikt 1,900 kg". Nedre bild taget utanför gjuteriet fartygspropeller till Manligheten, märkt "12 fot" (=3,56 meter) Manligheten började byggas 1901, och sjösattes 1903. Var 15 meter bred och 89,7 meter lång, var i bruk till år 1950 då betydligt omändrad och moderniserad. Se även sid.6 upp.

My Casenköp 3/11/18 09:00 10:00

*(Öst Mänskungsmanuspersonal)
Hälsjötorpet, vid Lötorp år 1894.*

Sittande från v. Ivar Larsson f.1877 (till L:a Lövhagen Lötorp 1927) K.J.Fridlund, K.Bredberg, Josef Bergström, Axel Dufva, K.Beckman, Gustaf Frisk samt Axel Pettersson (bodde vid Hultsjön) 2:a raden från v. Axel Bergström, Hjalmar Lindén, J.Julius, A.F.Hellberg, A.Bergström, F.Lundgren, Frans Dahlqvist, Karl Johansson samt August Bergström. 3:e raden från v. James Pettersson, Gustaf Thor, Carl Johnsson, Ludvig Strandell f.1859 i Regna (till Jägersberg 1901) A.P.Andersson, A.F.Andersson, A. Gårdman samt A.Medin. 4:e raden från v. Johan Pettersson, C.A.Olsson, Karl Jacobsson, Gustav Gustavsson f.1870 son från L:a Lövhagen, F.Bonnivier, A.Alderin, A.J.Andersson-Thors f.1857 i Finntorpet Grostorp (var Lifgren.Bro i Börgöls Stp Pjeckebo 1881-83, i Hultsjötorp 1890-92; Morfader till Daisy Hedwall) samt B.Bergling. Namnuppgifter efter Daisy Hedwall och Elly Rehnberg.

Smeder vid Lotorps Bruk år 1893, 1:a skiftet. Övre raden från v. Albin Hult, Gustaf W. Brevitz, Conrad Rehnberg, Adolf Wilhelm Eriksson, Carl Olof Björk, Johannes Karlsson, August Hult, Förvaltare E.A. Malmgren, Edvard Bonnivier, A. Eriksson, Axel Fredrik Tolf samt Ekedahl. Mellanraden från v. Herman Lager, Frans Valfrid Bohman, Robert Sundström, Gustaf Edvard Wickman, Anders Wilhelm Gustafsson, Anders Fredrik Andersson, Frans Oscar Bergling, Carl Fredric Alm-gren, samt Anders Alfred Qvarfordt. 1:a raden från v. Karl August Saxin, Axel Lindberg, Karl Gustaf Rehnberg, Anders Petter Sjökvist, Fabian Dahl, Karl Dahl, Frans Vilhelm Österberg, Karl Fredrik Allard, Gustaf Ekberg, Olof Peter Lager, Hellman, samt Carl Viktor Brons.

Samma som ovan men 2:a skiftet. Övre raden från v. "Lappen" Andersson, A.P. Johansson, Karl Johan Allard, Frans Adolf Stockhaus, Karl Qvarfordt, Nyström, Karl Johan Frick, Haglund, Frans August Allard, Per August Källman, samt Johan Åström. Mellanraden från v. Gustavsson, Adolf Fredrik Rundqvist, Per Gustaf Lundström, Per August Pettersson, Frans Bonnivier, Johansson, Arvid Hult, samt Frans Ludvig Bohman. 1:a raden från v. Karl Eriksson, Karl Johan Hallström, Johan Oscar Skeppstedt, Pettersson, Carl Gustaf Österberg, Robert Lager, Valdemar Andersson, Nylander, Johan Alfred Bergling, Frans Ferdinand Karlberg, Karl August Olsson.

Bruksarbetare foto troligen från 1890.

Järnarbetare avd. 141 Lotorp, foto utanför föreningshuset den 29.6.1913. Övre raden från v. Adolf Visell, Viktor Karlsson, Mandus Sjökvist, Emil Bergström, Oskar Arnell, Frans Johansson, Otto Johansson, "Stålräckarn" Carl Gustav Karlsson, Brattström, Karl Johansson, Rudolf Jansson, Gunnar Stenkvist, Oskar Bohman, Valfrid Bohman, Rundqvist, Jonatan Wahlberg, Adolf Bonnivier, J. Stockhaus samt Florens. Mellanraden från v. Oskar Bergling, C. Rehnberg, Frans Johansson, David Holm, Manne Jonsson, Frans Österberg, Gustav Backström, Johan Larsson, Oskar Palm, Dahlström, A.P. Andersson, A.G. Backström, Arvid Bäckman, Karl Sjöström, Karl Allard. 1:a raden från v. Gustav Johansson, Vinst, Kvist, Edvin Thor, Sven Rehnberg, Emil Gustavsson, Karl Rundqvist, Karl Dahl, E. Moberg, K.V. Lindvall, Gunnar Andersson, samt Bror Karlberg.

Ny Canon kopie 21.10.19 och färgat

Smeden OLLE LAGER f.1847 i Glafva, f.d.Smältarmästare kom som Mästersven till Lotorps Bruk från Kulla Finland år 1877. Utf1.till Alderdomshemmet 1911 där han avled 14.5.1916, 69 år gl. (Son Frans Albin f.1881, Foto Annen sidan 115)

Tiderman Johan August f. 1833

VID SANKT JAGO eller "LÖSA" C:a 1918. Nattvakten JOHAN AUGUST TIDERMAN f.1833 i Tjellmo, Gi.II 1876 med MATILDA MARGARETA JOHANSDOTTER f.1844 i Nykil. Han hitkom från Hällestad 1861 som Bruksarb.avancerade till Mästersven och Smält-armästare. Bodde i Lotorp i 60 år, då de kom till Alderdomshemmet 1921 enligt Daisy Hedwall hade han sagt när de for dit "nu kommer vi aldrig tillbaks till Lotorp mer". Han avled 16.12.1921 och hon 12.12.1931. De fick tvillingar den 24.7.1881 varav son Enok Valdemar och hans son Oskar f.1905 uppbyggt egen Villa Östermalmsvägen 33 år 1937, Oskar blev känd Urmakare. "Lösa" låg vid senare omklädningsrummet till badplatsen vid sjön Käringsfisket.

Anghamnarsmeden CARL GUSTAF KARLSSON "STALRÄCKARN" f.16.4.1858 på Forsa Bruk Ö.Ving-åkers S:n. Hitkom 1:a ggn 1890 från Virå Bruk Björkviks S:n, återflytta dit 1894, för att åter återvända till Lotorp 1898. Blev verksam här totalt i 57 år då han avled 1951. Bodde i Tallgläntan. Se även Risingebygd år 1978 skrivet av dotterson Torild Lindwall. Fotokopia direkt från glasplåt av Kemigraf Axel Johansson Lotorp taget nedanför "Sion" i slutet av 1930-talet.

Bruksarb.KARL JOHAN HALLSTRÖM f.26.4.1839 i F-ng, Gi.17.12.1870 med JOHANNA SOFIA PETTERSSON f.17.11.1847(Fadr.Jernarb.Per Nilsson i F-ng) Karl Johan f.o.ä, Modr. Carolina Qvarfordt f.1813 i Hellestad. Hennes Föräldr.Gi.Dr.Jaen Peter Qvarfordt f.1784 i Hellestad -Blind- och hu Greta Lisa Allard f.1783 i Hellestad, kom till Lotorp 1836, Karl Johan skriven hos dem som dotterson. I HFL 1851-55 skriven som Dräng under Smältsmeder, heter nu Hallström, 1866 Bruksarb.1870 Mästersven och 1876 Mästare. Bodde i L:a Tallgläntan, Långholmen och sista året i "Björnidet" (Se Foto 44 ned) Han avled 13.4.1926 och hon 16.2.1937. Foto i Bruksparken, i bakgrunden Mangelboden(se sid.40 ned)OBS korgen på bänken, äggkorg? Kopia av Jan.A.7.3.-16

Martinarbetare KARL GUSTAF ANDERSSON f.6.2.1853 i Hellestad (Fadr.Torp. Anders Magnus Gustafsson i Skalltorp under Skräddartorp; Broder Axel f. 1862 från Bäckebo 1889 till "Grålus") Kom från Skalltorp 1878 till Pallet I, där till Bruket 1884. Bodde vid sekelskiftet i "Göteborg" se sid. 56a upp, bodde senare i västra flygeln till Tallgläntan. Barnen blev mycket musikaliska; se under Musikfoto. Anjotryckskopia 16.1.2007.

Orig. i Allans blå papper

SVEN REHNBERG f.27.11.1892 i Lotorp; Fadr.Smältsmed August Konrad Rehnberg. Var reglerare vid Lotorps Anghammare tills den nedlades 1919, bodde i "Malmö"-byggnaden. Flyttade till STAL bodde på Kanalgatan 5 "Ugglebo" 1929 till Metallverken bodde då i Tallgläntan från 1931 i Svälthagen 3. Foto enl.stämpel Artur Björklund taget i slutet av 1910-talet. Anjotr.skanningkopia Mars 2009. Allans Lööfs orig.

Vy från Lotorp.

Orig. färg + kopia

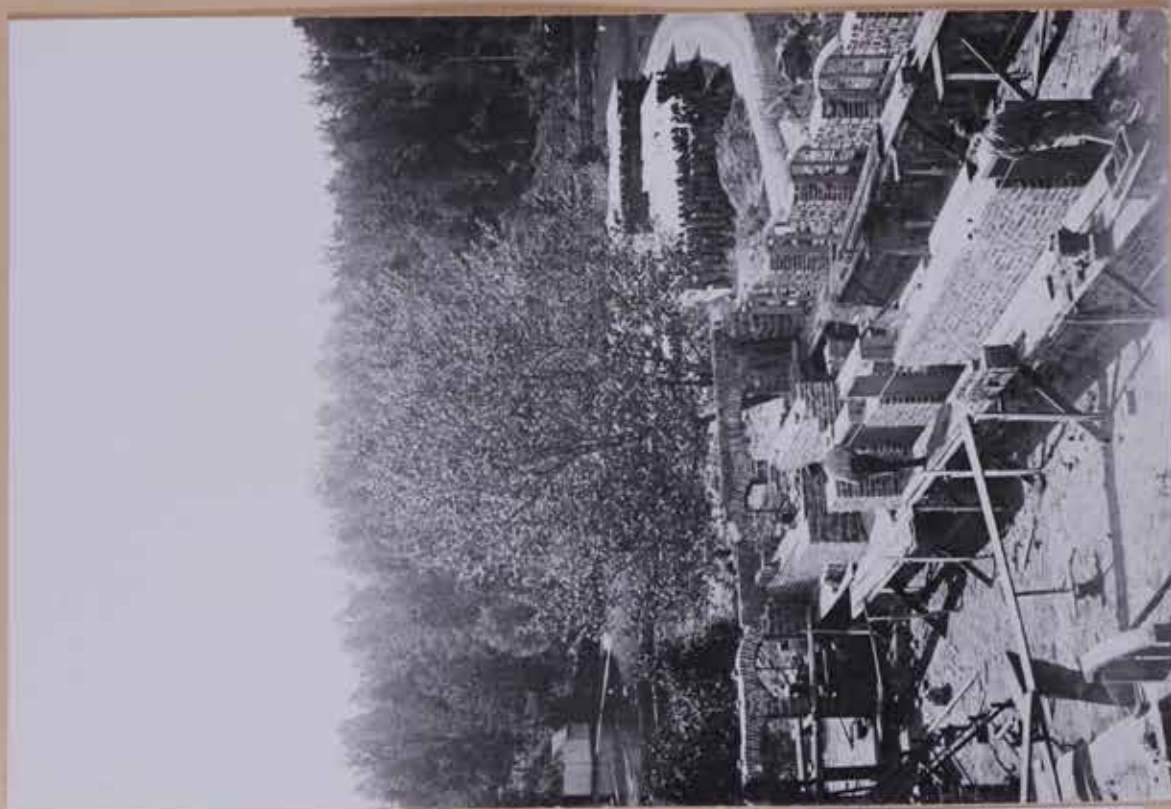

FRÖBERGS VYKORT N:o 3949, foto efter 1903 då Hotellet finnes, till vänster Snickerifabrik(se sid.53)upp till höger synes Tallgläntan, nedanför Brukets Smältsmedja med tillhörande kanal byggd till Smejans start 1876, kanalen fylldes igen 1978 för nya fotbollsplanens byggnad, på foto där kanalen utflyter i Lotorpsån. Kallades "Jölpa" var Smedernas tvättplats. Anjo-Tryckskopia 17.8.2009.

Ny/Capra 7.5-22

JOHN FRÖBERGS FÖRSTA EGNA AFFÄRSBYGGNAD byggd 1884 kallad ANNEDAL (efter hustrun Anna) där han även hade sin bostad några år innan han byggde sitt Strömsborg. Senare var byggnaden använd till bl.a. kontor till Syfabriken samt på husets baksida lokaler för Posten. 1897 påbörjade John Fröberg sitt nya affärshus, vars arbeten syns i förgrunden. Foto således år 1897. (Se forts. sidan 20)

SAMMA BYGGE foto mot åsidan. OBS det lilla badhuset till vänster intill ån. Omtalat i Bilaga till Foto se sidan 20a. Se även omstående sida upp.

Se Nordiska Museets Bildarkiv
år 1975 sid 7. i. Långt kapitel om Sveriges
1:a postkontorshandels- och byggs- och
Användningen som Sveriges- och badhus.

SAMMA FOTOTILLFÄLLE som föregående; nedanstående byggnader fanns ej då.

Vy från Lotorp.

Från vänster ÅGÅRDEN eller LJUSTRYCKERIET, se sid.38c och 63, Kraftstationen båda byggda 1903, samt till höger ELFDALEN byggt 1901. Brefkort N:o 3948 Fröberg, Fin-spong, skrivet 19.7.1909 till Herr Alb.Jakobsson Edeesta Mölnbo, och poststämp-lat samma dag. Ur Inge Magnussons Vykortssamling, Canonkopia 10.2.2022.

FÖRSTA HUVUDBYGGNADEN från 1884 -gamla tryckeriet- samt nya fabriken under byggnad. Delar av Bruket till h. Foto från Strömsborg 1897.

Foto efter tillbyggnadens färdigställande 1898. OBS damen som nyfikat tittar in genom fönstret. Pojken på cykel är John Fröberg d.y. f.11.4.1886, sedermera fader till Stig f.8.11.1912 och Rolf f.23.8.1915. Till v.Gustavsberg el."Berget" uppbyggt 1889 för arb.Per Gustaf Samuelsson "Samuel på Berget" läge se även sidan 32 och separat foto Gustavsberg sidan 26a.

*Lotorps AB tack för brevet förläst att jag ej svarat
John Fröbergers Fabriker. du är mycket välkommen till en
ett litet svar. Håll på att bli hjälpsam
John Fröbergers Konstförlag, Finspong 1902. som var alla vänner i Finspong*

BREFKORT John Fröbergers Konstförlag, Finspong 1902. N:o 5944. 1904 byggdes ny bro (se ned) som ersatte den gamla träbron. 1907 sammanbyggdes de båda huskropparna (se ned) Skrivet till Fröken Ester Lindblom Johannisberg Prästköping. Poststämplat Finspong 14.11.1904. Ur Inge Magnussons Vykortssamling, Canonkopia 10.2.2022.

*För 25 år sedan
Lotorps Fabriks AB har varit
verksam i 53 år. Rörelsen har
drivits i Lotorp sedan 1927. Nu
skall företaget upphöra med
konfektionsstillverkningen.
22.2.97. = 1972.*

SAMMA VY FRÅN 1920-talets början. OBS kontorsingången från gaveln till höger. Det gamla Postorderhuset till vänster (tillbyggnaden från 1898) där postorderverksamheten upphörde 1926, köptes 1927 av Gustaf E. Nilsson tidigare i Norrköping och hitflyttade tillverkning av barnkläder, samt nystartade tillverkning av skjortor. 1974 övertogs verksamheten av en Firma för fritidsskador men drevs endast några år. Finspongs Kommun var då ägare till lokalerna och sedan det stått outnyttjat revs John Fröbergers tillbyggnad med början i Januari 1983.

Parti af Løtorp.

FRØBERG, FINKFONG

FÄRGLAGT VYKORT, foto efter 1904 (se text till vänster) lilla byggnaden i mitten var Fröberg'sanställdas avträde-dass!, synes även på 2 foton sid.32. Röda byggnaden Loge/ladugårdar till gamla "Bondbyn". Kopia erhållen av Jan A. Febr.2016.

JOHN FRÖBERGS AFFÄRSKOMPLEX, foto före 1904 då ny bro i cement byggdes och 1907 då de båda huskropparna sammanbyggdes. Canonkopia 27.3.2019.

30.7.01

Hundraårigt badhus blir nutida lusthus

LOTORP

För över hundra år sedan användes badhuset av det "fina" folket. Nu bygger Bo Henrysson om det till ett lusthus, dit vem som helst blir välkommen.

Badhuset har funnits i Lotorpsån sedan 1883. Det byggdes av industrimannen Jan Fröberg.

Huset var bottenlöst, så att man kom direkt i vattnet.

Det var främst familjen som badade där.

– Huset var inte öppet för gemene man. Jag tror att de rika ville bada ostört. Det var inte heller så många på den tiden som ville visa sin kropp, säger Bo Henrysson.

När huset togs upp ur vattnet vet ingen. Men klart är att brandredskap förvarades där under större delen av 1900-talet.

På köpet

När familjen Henrysson köpte den gamla industribygnaden i Lotorp och byggde om den till ett bostadshus, fick de badhuset på köpet. Mäklaren frågade Bo Henrysson om han ville sälja badhuset. Han sade nej.

– Jag är fascinerad av gamla ting. Jag visste att jag skulle göra i ordning huset en dag, säger han.

Och huset behövde göras i

ordning. Tidens lund och små myror har naggat det ordentligt.

En del av taket började ruttna. Plåten på spiran har börjat rosta, och konstruktionen behövde bytas ut.

Bo Henrysson satte i gång med arbetet 1999.

– Jag gör allting själv. Jag tänker bara bygga till ett nytt golv. Annars hoppas jag att huset kommer att se ut som då det var nybyggt.

Men att göra en exakt kopia blir svårt. Det finns inga ritningar kvar och inte många bilder heller.

Nära originalet

– Jag tittar på hur det ser ut och försöker komma originalet så nära som möjligt.

Hittills har han nästan gjort i ordning golvet. Virket är också utbytt.

– Virket köpte jag i Dalarna och hyvlade det hos en kompis i Småland, säger Bo Henrysson.

Plåten på spiran måste också bytas ut. Det är den enda biten som Bo Henrysson kommer behöva hjälp med.

Klart när det blir klart

På frågan när han blir klar svarar han med ett skrat.

– Den dag jag kan sätta mig i huset med en stor grogg.

– Det lutar sig inte att sätta upp tidsramar. Jag jobbar mest

Foto: KENAN HABUL

Bo Henrysson framför det över hundraåriga badhuset han började renovera 1999 och dit han, när det blir färdigt, ska bjuda in allmänheten.

under somrarna och tar en dag i taget. Det blir klart när det blir klart, säger Bo Henrysson.

KENAN HABUL

kenan.habul@nt.se
0122-150 03

Lusthus var inte badhus

LOTORP

Det är inget gammalt badhus Bo Henrysson bygger om.

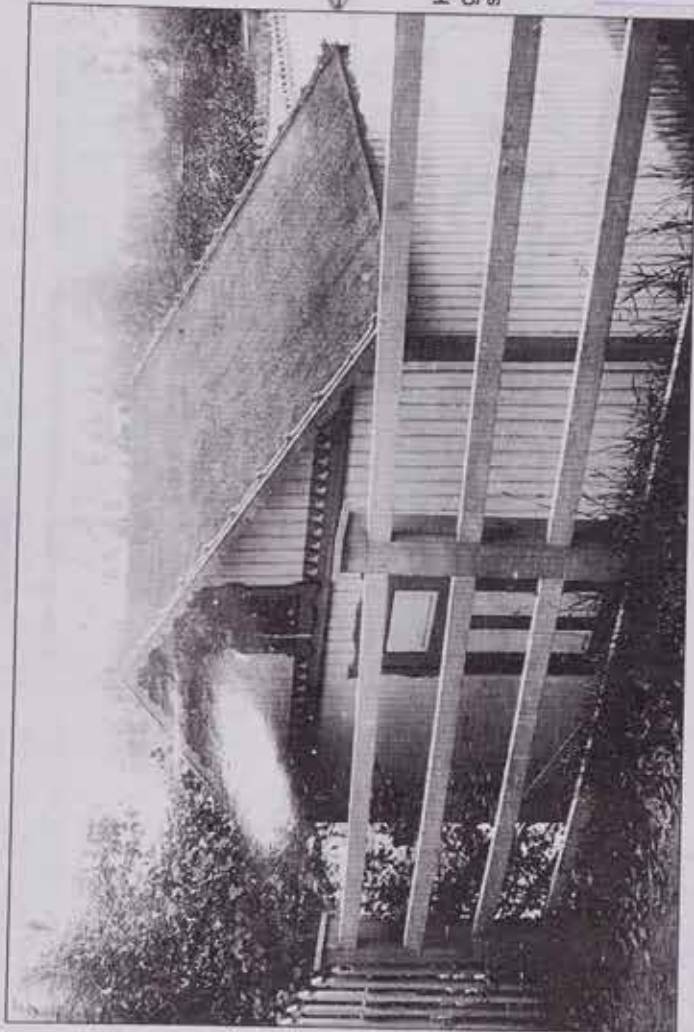
Det riktiga badhuset syns på bilden härintill. Det revs ned under 40-talet.

– Jag fick felaktiga uppgifter hela tiden, säger Bo Henrysson.

I måndagens NT berättade Bo Henrysson att han höll på att bygga om ett badhus från 1883 till ett lusthus.

Men han hade fel.

Den byggnad han håller på att renovera har alltid varit ett förvaringsmagasin för brandmaterial.

att bygga om ett gammalt förvaringsmagasin.

Det riktiga badhuset stod längre ned i Lotorpsån. Men det revs troligen under 40-talet.

KENAN HABUL
kenan.habul@nt.se
0122-150 03

← syns på foto 3-2/7 ned 18 up

Här är det rätta badhuset som troligen revs på 40-talet. Bilden är från slutet av 1800-talet

Foto: PRIVAT

blicerats dök Rolf Fröberg upp hemma hos Bo Henrysson. Med sig hade han bilder på det riktiga badhuset.

– Fröbergs byggde det riktiga huset. De tog bilder på alla byggnader som de ägde för brandförsäkringens skull.

– Jag har hela tiden trott att det var ett gammalt badhus jag har. Det har folk här i trakten berättat för mig.

Men efter att NT:s artikel pu-

Nu vet Bo Henrysson med största säkerhet att han håller på

FRÖBERGS BREFKORT(Onummererat)från fotoår är 1902. Fröbergs affärslokaler samt del av Lotorps Bruk med den fyrkantiga skorstenen till Martinverket. Fröbergs spruthus ned till vänster(se ned) Skrivet till Herr Ingel Hellberg Gefle. Poststämplat Falun 27.1.1905. Ur Inge Magnussons Vykortssamling, Canonkopia 10.2.22.

FRÖBERGS BRANDBEREDSKAP "SPRUTHUSET" Kemigraf KARL HENRIK HELLMAN f.1884 i Fellingsbro till vänster, samt HELGE LIND på Kontoret. Hellman hitkom från Örebro 1905 bodde i Ången, till Nya Lund 1909. Utflyttade till Sundbyberg 1919.

FRÖBERGS "GANGPOST" mellan Lotorp och Finspongs Postkontor innan postskjutsarna kommit igång efter expanderingar.

John Fröbergs Kemigrafiska anstalt uppbyggt 1903 även kallat Ljustryckeriet eller Agården; föreståndaren Kemigraf AXEL JOHANSSON f.1885 i Enköping i mitten. Till h.längst ut HENNING ERIKSSON "Döven" enligt Runo Lindwall 17.1.08(=f.13.2.1885 i Lotorp; senare titel Gravör. Foto C:a 1905.

JOHN FRÖBERGS VYKORT PÅ EGNA VILLAN; vykort N:o 4970 år 1902, vid dörren står Fröberg själv med 2 av sina pigor. Vykort skrivet 5.12.1902 till Fröken Hilma Fors Forsa Bruk Katrineholm (även samma poststämpel) Canonkopia 1.2.2022, I.M:s.

JOHN FRÖBERGS FAMILJ VID STRÖMSBORG byggt C:a 1885. Från v.Dir. John Fröberg, dotter Karin f.1902, son Sven f.1887, dotter Ragnhild f.1898, fru Anna Sofia Fröberg samt sonen Ragnar f.1889. Till h.skymtar "Långholmen". Strömsborg drabbades av en svår brand den 31.1.1966, där större delen av övervåningen brändes av. En oljekamin ansågs som trolig brandorsak. Aterstående husrester nedrevs i September samma år. Foto C:a 1907.

Postskjuts från John Fröbergs Postorderfirma till Finspongs Järnvägsstation (se Foto Ännen sid.80b) C:a 1910. Kusk och Postförare ANDERS PETER NILSSON "Post-Nisse" född i Nabben 10.3.1864. Kom från Stjernvik till Anneberg Lotorp 1890, åter till Stjernvik 1899 men åter till Anneberg 1901, från 1904 i Eriksgården finns där 1936. ("Post-Nisse" var känd för att inte vilja vara med på foto) nedan hans son KARL f.1898 i Anneberg. Sonen Einar f.23.11.1894, blev Måg och ägde Villa Lorentsberg i Lotorp 1916-32, flyttade då till Finspong Städet 3, handhade STAL:s bostäder därför känd som "Egendoms-Nisse" Foto ovan: ett sådant lass gick från Lotorp varje vardag utom till Jul då man fick köra flera extraresor. År 1904 avsändes från Lotorp 80908 vanliga paket, samt 29672 postförskotts försändelser. OBS att postkärran är förspänd med två hästar.

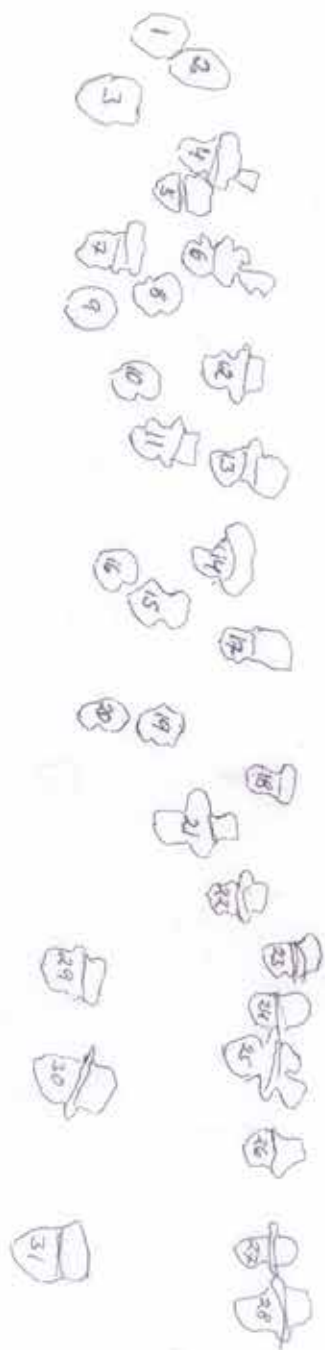

BILAGA TILL SIDAN 23.

1. John Fröbergs son Sven f.1887
2. John Fröberg fru Anna Sofia Nilsdotter f.1866 i Risinge
- 3.
4. Hilma Alderin f.1864 i Ore
5. John Fröberg son John f.1886
6. Maria Fröberg - Alderin f.1867 Systers till N:o 4
7. Skollärare Gustaf Wickström f.1854 i Ölme
8. John Fröberg son Ragnar f.1889
9. o 10. döttrar till Wickström
11. Fru Wickström; Emelie Matilda Jonsdotter f.1854 i Risinge
12. Helga Alderin f.1877 Syster till N:o 4 o 6
13. Hilma Malm f.1859 i Jönköping (Hu till Gravör Malm)
14. H:s dotter Valborg f.1886 i Jönköping
15. Dir.John Fröberg
16. Dotter Ragnhild f.17.2.1898
17. Amalia Lövgren f.1857 i Hellestad
18. Vulkanisör Frans Andersson f.1861 i Risinge
19. Dennes hu Maria f.1861 i Köping
20. Deras fosterdotter Signe Daga Fransson f.1896
21. Hulda Andersson
22. Klara Fröberg f.1871 i Ljung Bohus län (syster till Dir.Fröberg)
- 23.
24. Kamrer Söderström *Ej i K.A.*
25. Fru Söderström *Ej i K.A.*
26. Robert Robertsson f.1876 i Horn
27. Typograf Karl Gustaf Österlund f.1859 i A
28. Bokhållare Gustaf Leidbeck f.1858 i Floda
29. Bokhållare Anders Hedwall f.1864 i A1
30. Kemigraf Axel Karlsson
31. Albin Hult f.1880

Hilma Alderin f.1864 i Ore, Maria Alderin f.1867 i Lotorp, Beda Alderin f.1875 D:o och Helga Alderin f.1877 D:o är döttrar till MästerSven i Lotorps Bruk Göran Alderin f.1836 i Ekshärad.

Stromsberg

VID STRÖMSBORG TROLIG MINNESSAMLING (Sorgflor och Sorgband på Fru och Dir. John Fröberg)
efter Dir. John Fröbergs Svärfader Hemmansägare Sven Nilsson som avled den
5:e Augusti 1899. Namnförteckning enligt bilaga.

RAGNHILD FRÖBERG f.17.2.1898, Gi.6.9.1924, utfl.till Jacobs församling Stockholm 1925. Foto C:a 1906. Hundarnas namn okänt! Canonkopia 27.3.19.

VID INGÅNGEN TILL VILLA STRÖMSBORG C:a 1908. Direktör John Fröbergs döttrar; till v.RAGNHILD f.17.2.1898 samt KARIN f.16.12.1902.

FRÖBERGS KONTOR FÖR POSTORDERHANTERING. Vid pulpeten till vänster Bokhållare JOHAN PETTER ANDERSSON AHLÉN f. 1879 i Al, inf. D:o våren 1895 till Annedal Lotorp, där utfl. till Al 4.8.1899. Fröberg hade annons i Aftonbladet 1892, sökte agenter i alla åldrar till sin försäljning, svarade bl.a. den då 13-årige Johan Petter och blev antagen; med sin farbror Marits Erik Andersson Holm grundade han i Insjön postorderfirman Ahlén & Holm, som 1977 uppgick i Nordiska Kompaniet N.K. i Stockholm. På almanacksbladet ser man att fotot är taget 23 februari 1897. Postorderverksamheten i Lotorp upphörde 1926. Johan Petter Ahlén även på foto sid.25 ned. Canonkopia ur bok 17.2.2015.